

Figuur 3 Instroomniveau mbo-opleidingen voor technische beroepen naar leerweg (Bron: T8 o.b.v. DUO)

Hogere eisen aan vakmanschap, betekent in de praktijk dat een vakman tijdens zijn hele loopbaan bijgeschoold moet worden. Voor de meeste technische beroepen geldt dat leerlingen op een relatief laag niveau instromen (zie Figuur 3). De praktijk in technische opleidingen is dat veel leerlingen daarna doorstromen naar een hoger niveau.

De kracht van technisch beroepsonderwijs

Een technisch beroep leer je vooral door te doen. Op de werkvloer dus. Door te kijken hoe ervaren vaklieden een opdracht aanpakken, het vervolgens zelf uitproberen, leren van zelfgemaakte fouten. Of het nu gaat om een timmerman, schilder, houtbewerker of andere technische vakman: allemaal hebben ze het vak op dezelfde wijze geleerd. Met vallen en opstaan, in de praktijk.

Zonder praktijkervaring dus geen technische vakman. Vandaar dat onderwijssector en bedrijfsleven praktijkgerichte beroepsopleidingen hebben opgezet: de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) en de beroepsopleidende (bol) leerweg.

Infrastructuur voor loopbaanontwikkeling

Een praktijkgerichte technische opleiding is het fundament voor een loopbaan in de technische sector; leerlingen die praktisch zijn ingesteld en willen werken met hun handen, ontwikkelen zich uiteindelijk tot gediplomeerd vakman. Dat is het belang van een praktijkgerichte beroepsopleiding: het is een infrastructuur voor loopbaanontwikkeling, waarvan zowel werknemer als werkgever profiteren.

Dus...

De BV Nederland laat nationaal en internationaal kansen liggen wanneer er niet genoeg technische vaklieden zijn. Dat kan niet en dat mag niet. Daarom is het zaak om nu in beweging te komen. De acht technische kenniscentra bundelen de krachten in de T8. Daarmee zijn de technische kenniscentra beter in staat om samen met sectoraal onderwijs en bedrijfsleven het tij te keren, zodat:

- er optimaal gebruik gemaakt kan worden van elkaars expertise op het gebied van de regionale arbeidsmarkt;
- de mobiliteit tussen technische beroepen vergroot kan worden;
- maatwerk geleverd kan worden in de ondersteuning van het bedrijfsleven;
- met de gezamenlijke arbeidsmarktinformatie een totaalbeeld gegeven kan worden van de stand van zaken in de techniek.

De acht technische kenniscentra bundelen de krachten.

Meer weten?

Op de website www.T8Arbeidsmarktonderzoek.nl staat meer informatie over specifieke branchegerelateerde arbeidsmarktinformatie.

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met:

Fundeon
Postbus 440
3840 AK Harderwijk
T: (0341) 499 499
E: info@fundeon.nl

| Fundeon | Innovam | Kenteq | PMLF | Savantis | SH&M | SVGB | VOC |

Samenwerkende kenniscentra in de techniek

| Fundeon | Innovam | Kenteq | PMLF | Savantis | SH&M | SVGB | VOC |

Samenwerkende kenniscentra in de techniek

Techniek verbindt Nederland

Wie repareert uw auto?

Wie legt het fietspad aan?

Wie onderhoudt uw cv-installatie?

Wie gaat uw parketvloer aanleggen?

Wie repareert mijn schoenen?

Wie metselt straks mijn bijkeuken?

Hoe lossen we het tekort aan technici op?

Kan mijn huis nog wel geschilderd worden?

Lakschade? Wie spuit uw auto?

Bril nodig? Wie meet uw ogen?

Wie maakt mijn shampoo of tandpasta?

Wie spoelt uw verstopte toilet door?

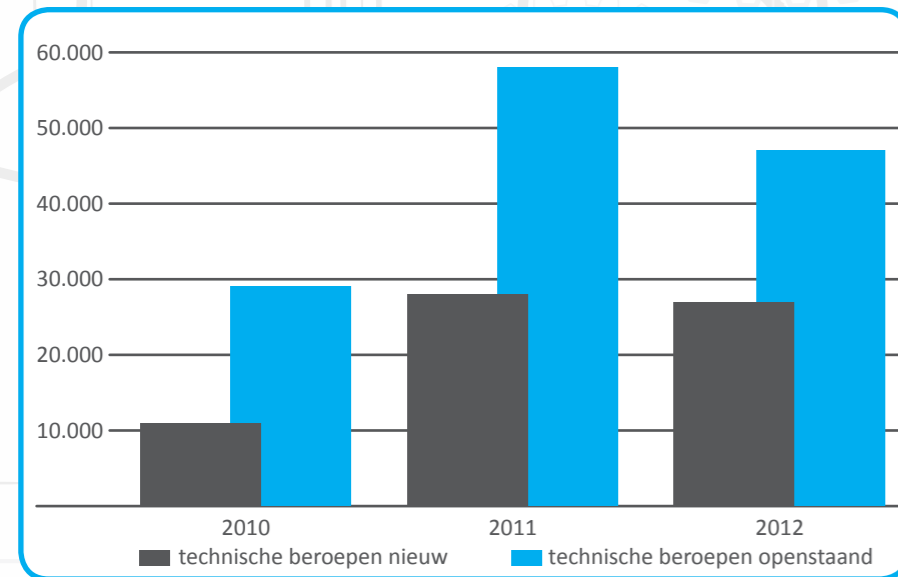
Wie repareert straks uw lekke fietsband?

Benut alle kansen

'Never waste a good crisis', zei Milton Friedman. Volgens de Amerikaanse Nobelprijswinnaar dwingt elke crisis tot hervormingen zodat nieuwe kansen en producten ontstaan, en - uiteindelijk - hernieuwde economische voorspoed. En zo is het maar net: dat de BV Nederland in zwaar weer verkeert is een feit, toch is er geen reden voor paniek. Want er zijn kansen genoeg, zeker voor de technische sector.

Willen we alle kansen benutten, dan moeten we het tij keren.

Er zijn niet voldoende geschoolde technische vaklieden in Nederland. Hoewel de werkloosheid momenteel oploopt, zijn de verwachtingen op langere termijn positief, zeker voor de lagere en middelbare technische beroepen (zie Figuur 1). Willen we alle kansen benutten, dan moet het tij worden gekeerd. Daarom zijn de acht technische kenniscentra een samenwerkingsverband aangegaan: de T8.

Figuur 1 Vacatures lagere en middelbare technische beroepen (Bron: UWV)

Tekort technisch geschoold personeel neemt toe

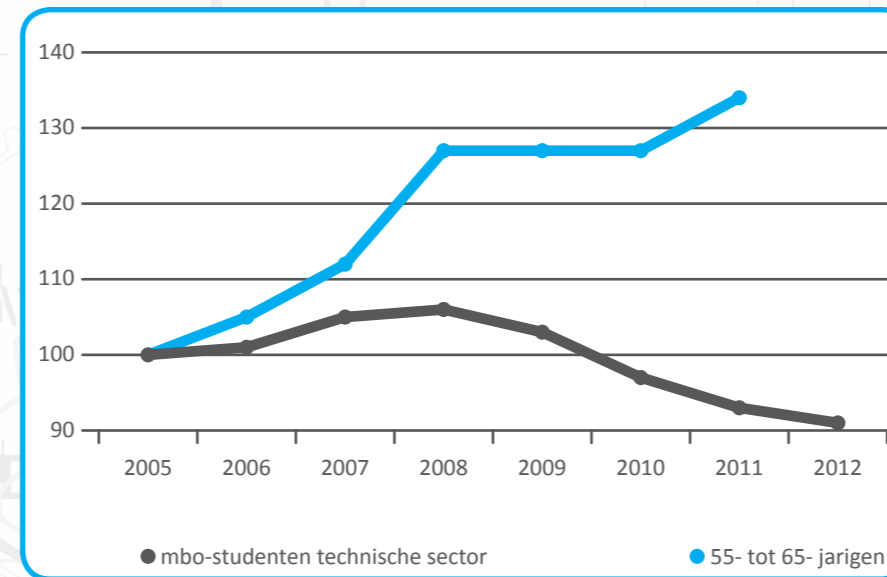
De verwachting is dat het tekort aan technisch geschoold personeel de komende jaren toeneemt, zeker wanneer de economie aantrekt. De T8 signaleert drie elkaar versterkende ontwikkelingen waardoor het tekort aan technisch geschoold personeel toeneemt:

1. minder instroom, meer uitstroom;
2. te weinig leerwerkplekken voor technische opleidingen;
3. de lat ligt hoger.

Deze ontwikkelingen worden hieronder toegelicht.

1. Minder instroom, meer uitstroom

De bevolking in Nederland vergrijsjt. Dat betekent sowieso dat de instroom aan nieuwe werknemers nu al niet voldoende is om de uitstroom aan pensioengerechtigde werknemers te compenseren; de verwachting is dat deze ontwikkeling de komende jaren doorzet. Nu zijn er sinds 2007 steeds minder jongeren gestart met een technische opleiding. En dat laat zich niet uitsluitend verklaren door de demografische ontwikkelingen. Feit is dat jongeren - meer dan voorheen - uitwijken naar andere sectoren. Dat duidt op een dalende interesse voor technische beroepen onder jongeren. Figuur 2 toont in één oogopslag de gevolgen van beide ontwikkelingen.

Figuur 2 Ontwikkeling mbo-studenten voor technische beroepen, vergeleken met ontwikkeling aantal 55- tot 65- jarigen werkzaam in technische beroepen (index 2005=100) (Bron: T8 o.b.v. CBS en DUO)

2. Te weinig leerplekken voor technische opleidingen

De overtuiging dat je een technisch vak vooral leert in de praktijk, dateert al uit de Middeleeuwen. Een jongen die een ambacht wilde uitoefenen, ging in de leer bij een gildemeester. Had de leerling het vak onder de knie, dan werd hij benoemd tot gezel. Na het behalen van een meesterproef mocht de gezel zich meester noemen en zijn eigen bedrijf beginnen. Zo ging het vroeger en zo gaat het in feite nog steeds. Want of een leerling nu een beroepsbegeleidende (bbl) dan wel een beroepsopleidende leerweg (bol) volgt: praktijkervaring is cruciaal, juist in technische beroepen. Om de technische sector voor de toekomst zowel in omvang (kwantitatief) als kennis (kwalitatief) op peil te houden, zijn er op dit moment voldoende leerwerkplekken nodig. De T8 signaleert echter dat er te weinig leerwerkplekken zijn. De T8 doet er alles aan om te zorgen voor voldoende leerwerkplekken, maar kan dit niet alleen. Op termijn ontstaat hierdoor een tekort aan goed opgeleide jongeren.

Praktijkervaring cruciaal in technische beroepen.

Vergrijzing en dalende populariteit voor technische beroepen, minder werkplekken. Er is nog een derde ontwikkeling waardoor het tekort aan geschoold personeel in de technische sector toeneemt...

3. De lat ligt hoger

Aan technische vaklieden worden steeds hogere eisen gesteld. Dat is een gevolg van twee ontwikkelingen. Om te voldoen aan de snelle ontwikkelingen op de wereldmarkt, hebben bedrijven behoefte aan vaklieden die breed inzetbaar zijn; flexibiliteit is daarbij het sleutelwoord. Aan de andere kant wordt het werk specialistischer of complexer in de aansturing. Gevolg: de tijd dat een vakdiploma genoeg was voor een levenslange loopbaan in de techniek, is voorbij. Vaklieden moeten bereid zijn zich periodiek te laten bijscholen om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied. Coördinatie tussen onderwijs en bedrijfsleven is belangrijk, zeker als het gaat om markten waar de innovatie in hoog tempo doorgaat. We zien aan beroepscompetentieprofielen van technische beroepen dat er sprake is van zowel verbreding als specialisatie. Dit stelt hogere eisen aan technisch personeel.